

Nr 91.

Ankom till riksdagens kansli den 26 april 1918 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av bidrag till svenska stadsförbundets verksamhet.

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 14 januari 1918 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under punkt 49 av sjunde huvudtiteln föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde bli förelagd riksdagen, såsom bidrag till bestridande av kostnaden för viss utvidgning av svenska stadsförbundets verksamhet bland de extra anslagen under sjunde huvudtiteln i riksstaten för år 1919 beräkna ett förslagsanslag, högst 8,000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i den nämnda dag avlåtna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1918 (nr 2) under punkt 20 av samma huvudtitel föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition i ämnet, för enahanda ändamål å tilläggsstat för år 1918 beräkna ett förslagsanslag, högst 8,000 kronor.

Sedermåra har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 5 april 1918 dagtecknad proposition (nr 244), som överlämnats till statsutskottets förberedande behandling, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för svenska stadsförbundets verksamhet under sjunde huvudtiteln anvisa såsom för-

slagsanslag, högst, dels å tilläggsstaten för år 1918 4,000 kronor dels ock å extra stat för år 1919 8,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Svenska stadsförbundet har till ändamål att tillvarataga städernas, köpingarnas och municipalsamhällenas gemensamma intressen, främja samverkan dem emellan och sprida kunskap i kommunalpolitiska ämnen. Berättigade till inträde såsom medlemmar i förbundet äro icke blott städer utan även köpingar och municipalsamhällen. Kostnaderna för förbundets verksamhet bestridas av medlemmarna, som äro pliktiga att till detsamma gälda viss årsavgift, som utgår i förhållande till medlems invånareantal enligt senaste befolkningsstatistik.

Den nya verksamhetsgren, för vilken statsbidrag nu äskas, skulle, enligt vad av statsrådsprotokollet framgår, utövas av ett antal i kommunalt finansväsende förfarna personer, sammanslutna till ett finansråd, vars uppgift skulle vara tvåfaldig. Å ena sidan skulle finansrådet tillhandagå vederbörande myndigheter inom kommuner, anslutna till stadsförbundet, med råd, anvisningar och hjälp i bokföringstekniska och andra finansiella ärenden, å andra sidan skulle rådet efter remiss från statens vederbörande myndigheter avgiva yttrande i kommunala finansärenden.

Utskottet finner det visserligen antagligt, att ett organ med sålunda angiven uppgift skulle komma att utöva en ur allmän synpunkt gagnelig verksamhet. Det synes utskottet dock kunna med skäl ifrågasättas, huruvida icke den organisation, som härtill tagit initiativet, nämligen svenska stadsförbundet, borde äga tillräckliga ekonomiska möjligheter för att även utan ett redan från verksamhetens början utgående statsbidrag åstadkomma ett sådant organ. Först sedan ett dylikt kommit till stånd och under någon tid utövat sin verksamhet torde det vara möjligt att bedöma, huruvida statsunderstöd därtill lämpligen bör utgå. Så har, enligt vad utskottet inhämtat, skett i andra länder, där en sammanslutning av städer, motsvarande svenska stadsförbundet, åstadkommit en liknande organisation. Då härtill kommer att det statsfinansiella läget manar till största varsamhet å olika utgiftsområden — särskilt, då det gäller nya sådana — har utskottet funnit sig icke kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet hemställer alltså,

Statsutskottets utlåtande Nr 91.

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition icke
må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 26 april 1918.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 90.
